

Uredništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon 4 31-22, 31-23, 31-24
Izvešajni oddelki: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5 — Telefon 4 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljanske pokrajine, na pošto-ekovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti Cori Post. No 11-3118
IZKljučno zastopstvo za oglaševanje v Italiji in tujini: Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhajajoč vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno Lit. 18.—, za tujino Lit. 20.—, za pošto Lit. 36.50.
Uredništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5, telefon 4 31-22, 31-23, 31-24.
Rokopisi se ne vračajo
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Preprečeno sovražnikovo izkrcanje na Lampeduzi

Več sovražnikovih pomorskih enot potopljenih — Uspel napad na konvoj pri Boni — 14 sovražnih letal sestreljenih

Glavni stan italijanskih Oboroženih Sil je objavil 8. junija naslednje 1109. vojno poročilo:

Na morju pred Bono so naša torpedna letala napadla neki konvoj in zažgala parnik 5000 ton, neko drugo veliko enoto pa prav tako zadela.

Poizkus izkrcanja, ki so ga izvršili britanski oddelki proti otoku Lampeduzi, je naša obramba uspešno odbila. Pri tem je bilo potopljenih nekoliko sovražnikovih pomorskih enot.

Posadka na otoku Pantelleriji odgovarja z neizpremenjeno hrabrostjo na neprestano prizadevanja sovražnega letalstva in je večeraj uničila 6 letal; nadaljnjih tri letala so se po boju z nemškimi lovci v zraku nad otokom zrušila na zemljo.

Nad Messino in nad okolico Trapanija so sovražni bombniki izvršili polete, ki so izzvali občutno škodo. Ugotovitev je še v teku.

Obrambno letalstvo je sestrelilo v Messini eno letalo, pri Trapaniju pa 4, ki so padla pri samoforu San Teodoro ter dve na jugu Favignane.

V akciji naših torpednih letal, javljeni v današnjem vojnem poročilu, sta se odlikovala naslednja pilota: poročnik Pan-

dolfo Francesco di Acireale (Catania), narednik De Maurizis Giovanni in San Martino in Pesilis (Campobasso).

Taktika, strategija in obramba po nemškem pojmovanju

Posebni vojni poročevalec lista »Völkischer Beobachter«, Wilhelm von Schramm, je v odgovor na anglosaske falsifikacije svojih prejšnjih izjavljaj o nemški strategiji napisal nekaj novih misli k zgoraj navedenim vprašanjem, ki jih tu posnemamo:

»Nihče ne more oporekati, da je obramba, kakor je trdil Clausewitz, najučinkovitejša oblika borbe. Kvečjemu bi si lahko v zvezi s tem postavili vprašanje, ali niso morda veliki uspehi nemške vojske dokazali nasprotno. Predvsem pa moramo tole upoštevati: zmage na raznih bojiščih v zadnjih treh letih niso bile posledice napada kot sredstva, ki bi bilo samo sebi namen. Veliki uspehi so bili mogoči, ker je Nemčija razpolagala z ljudmi in sredstvi, ki so bila mnogo močnejša kakor nasprotnikova. Razen tega sta taktika in strategija postavila sovražnika pred povsem nova vprašanja, katerih vsako zase je vsebovalo toliko neznank, da jim iz več — bolj ali manj jasnih — razlogov niso bili kos niti Poljaki, niti Norvežani, niti Angličani in Francozi, niti naposled Sovjetska zveza. Dovolj je, ako opozorimo na uporabo oklopnih kolon, ki so prebile sovražne bojne črte in vdrle v globino med življenjske pomembne postojanke, pri čemer se je zamažal ves obrambni sistem.

Pomembno je bilo seveda, da je v fazi taktičnih in strateških presenečenj uspešno doseči bistvene cilje, s čimer so bili ustvarjeni nujni pogoji za zmagovito obrambno borbo. Vsi cilji so bili stodstotno doseženi.

Ako pa bi hotel kdo napraviti vrzel v evropski trdnjavi, ne bo dovolj, da posnema taktične in strateške sisteme Nemcev, ker gre za podjetje, katero pa zahteva cel skupek materialnih in moralnih sil, s kakršnim ne bo mogla nikdar razpolagati angleško-ameriško-boljševiška koalicijska zveza.

To smo v ostalem videli in spoznali na primer na vzhodu, čeprav se je tu boljše vojsko posrečilo zagotoviti si ofenzivna sredstva ogromne proizvodnje ter se pri tem zlasti poslužiti taktike in strategije nemškega vrhovnega poveljstva, ki sta Ruse veljalo izguho balističnih držav, Bele Rusije in Ukrajine, vendar niso umeli doseči svojih ciljev niti tedaj, ko je bila zima njihovih zaveznic. Ta njihova ogromna ofenziva se je končala zanje z neuspehom prav v trenutku, ko je bil Stalin prepričan, da bo uničil nemško vojsko, ki je operirala v Doneški kotlini. Prav preteklo pomlad so naše zavezniške sile dosegle ob Doncu svoj prvi največji obrambni uspeh. Obramba v nemškem smislu, ki beleži sebi v dobro nekaj sicer ne neposrednih, vendar zelo pomembnih uspehov (na primer takšne vrste, kakor so tisti, ki dozorjajo zaradi južanske in trdovratne borbe za afriško mostišče), ni torej navadna obramba, temveč bistveno ofenzivna obramba.

Na drugi strani ne smemo pozabiti na neizpodbitno stvarnost, da so bili namreč med bistveni cilji Nemcev in njihovih zaveznic v Evropi in Japonce v Aziji v glavnem doseženi. Povsem drugačen je položaj tako zvanih združenih narodov. Ako hočejo ti zmagati, morajo zopet odvzeti silam trojnega pakta, drugo za drugo, vse izgubljene postojanke. Tako bi morala na primer sovjetska vojska pregaziti močnega nemški in zavezniški obrambni zid, ki se razteza od Finskega zaliva do Črnega morja. Anglosasi pa bi morali premagati atlantsko obrambno črto, od juga navzgor pa ogromni naravni jarek, ki ga tvori Sredozemlje, pri čemer bi se morali polastiti neprekinjenega otoškega pasu in streti odpor branilcev na kopnem.

Ni sicer izključeno, kar izrecno dopu-

Ogromna večina oglaševalcev se obrača na »Jutrov« oglašni oddetek!

Kitajski general o sodelovanju z Japonsko

Tokio, 8. jun. s. Generalni poročnik Jung Cuheng, ki je z 20.000 vojniki prešel na stran narodne kitajske vlade, je izjavil, da ima s svojim prestopom namen iskrenega sodelovanja s kitajsko narodno vlado za doseglo zmage v tej vojni, ki naj uresniči misel Velike vzhodne Azije. Generalni poročnik je nato poudaril, da je Japonska popolnoma osvobodila kitajski narod izpod anglosaskega jarma ter dosegla že cel niz sijajnih zmag. Kitajska narodna vlada, ki se je pridružila Japoncem, je napovedala vojno Ameriki in Angliji s trdno odločitvijo, da živi ali umre z Japonsko v borbi za uresničitev načrta kitajskega voditelja Sunjatsena. V takih okoliščinah in sprčo velike japonske sile, ki so ji v znatni meri pristopile tudi čete narodne Kitajske, se vsestransko širi zaupanje v uspešnost Velike vzhodne Azije. Generalni poročnik Jung Cuheng je zaključil svojo izjavo z zatrdilom, da iskreno želi, da bi njegov doprinos pomagal k obnovi Kitajske ter za nadaljevanje vojne ob strani Japonske do zmagovitega konca.

Nova vlada v Argentini

Buenos Aires, 7. junija. s. Uradno poročajo, da je nova Ramirezova vlada takole sestavljena: Zunanji minister viceadmiral Storni, notranji minister polkovnik Gilbert, finančni minister admiral Galimberg, prosvetni minister polkovnik Anahya, vojni minister general Farrel, morarniški minister Bonito Suciro, poljedelski minister general Mason, minister za javna dela Julio Sarmiento.

Buenos Aires, 8. jun. s. Vlada generala Pedra Ramireza je danes prisegla v belem salonu vladne palače. Po prisegi je imel predsednik kratak nagovor predstavnikom oblasti in častnikom, spominjajoč se z zahvalo onih domoljubov, ki so Argentini izvojevali svobodo in jo napravili za veliko in mogočno državo. Nato se je general Ramirez, obdan z ministri, pojavil na balkonu vladne palače in na trgu zbrana množica ga je viharno pozdravljala. Tudi zbranemu ljudstvu je imel general kratak nagovor, med katerim so neprestano odmevali klici: »Ostanemo nevtralni! Nočemo vojne!« General je zagotovil narodu, da ne bo razočaran v svojih pričakovanjih.

Buenos Aires, 8. jun. s. Ko je predsednik Ramirez prevzel oblast, je izdal naslednje uradno poročilo:

Republika Argentina potrjuje svojo tradicionalno politiko prijateljstva in lojalnega sodelovanja z državami Amerike v skladu s obstoječimi dejstvi. Glede ostalega sveta je njena politika za sedaj nevtralna. Začasna vlada smatra razen tega za potrebno izjaviti, da je načelo popolne avtonomije države vodilna ideja sedanje vlade. Zato vlada ne bo trpela nobenega tuje vmešavanja. Argentinsko ljudstvo bo skozi vse dogodke, ki bodo nastopili, obdržalo republikansko obliko v smislu svoje ustave.

Židovski vpliv v Angliji

Berlin, 8. jun. s. Politični urednik »Zwölffuhr-Blatta« se bavi danes v obširnem članku z despotizmom, ki so ga v Angliji razvili Židje. Članek je zbral glavne podatke o židovski delavnosti v Veliki Britaniji, zlasti so v njem podrobno omenjene vse mahinacije skrivnega židovskega parlamenta »British Beas of Jews Deputies«. Dasi je v Angliji samo 385.000 Židov, od teh 250.000 v Londonu, je židovski vpliv te manjšine naravnost orjaški. Vpliv se ne kaže samo na gospodarskem in finančnem področju, marveč tudi na političnem in vojaškem. Tudi tisk je, kakor v Ameriki, skoraj popolnoma v posesti Židov, ki so si znali ustvariti močno orožje za obrambo židovstva. Židje so tako močni, da držve v svojih rokah vladajo obeh anglosaskih velesil.

Izključitev nevrednih iz Stranke

Rim, 7. jun. s. Tajnik PNF je na podlagi člena 31. statuta odobril naslednje disciplinske ukrepe:

Izključeni so bili iz Stranke:

Telch Mario, Constantov, šef oddelka v ministrstvu za devize in valute z motivacijo: Nenadoma je spremenil svoje življenje in obiskoval luksuzne lokale ter igralnice in je bilo očitno, da ima nedovoljene dohodke in je brez razumevanja za trenutne fašistične dolžnosti. Običajno se je protifašistično zadržal in bil v tesnem prijateljstvu s policijskimi interniranci, katerim v prid se je poslovno udeleževal in jih podpiral ter na ta način obilno zaslužil. Giuliani Giovanni, pokoj. Nicole, industrije-građenik, z motivacijo: Skril je s tem, da je zakopal znatno količino 150 stovov železa ter se s tem odkril kot izdajalski činitelj stvari fašistične revolucije.

Izbrisani so bili iz PNF:

Salerno Guido, Salvatorjev, geometer, z motivacijo: Ko je bil prestavljen na področje, podvrženo sovražnim napadom, je navedel neobstoječe zdravstvene razloge z vidnim namenom, da bi se izognil domnevnim nevarnostim. Signorelli Cesare, politični tajnik v Calignaji (Novara), z obrazložitvijo: V pomankanju slehernega moškega občutja italijanstva in pozabljanje na ravnanje Angležev z našimi ujetniki, je nudil v prostori Dopolavora gostoljubje neki skupini ujetnikov.

Bocchii Pietro, Carlov Luigijev, fašijo v Modeni, razred 1898, trgovec, z naslednjo motivacijo: Obsojen je bil na 5 mesecev in 10 dni ječe, ker je odtegnil normalni potrošnji znatne količine žita ter s tem postal nevreden, da bi ostal v vrstah Stranke. Bragaglio Giuseppe, Pijev, fašij v Frasinu, razred 1917, z naslednjo motivacijo: Obsojen je bil na 6 mesecev ječe,

ker je odtegnil meso normalni potrošnji ter s tem postal nevreden, da bi ostal v vrstah Stranke.

Carletti Albino, Stefanov, fašij v Gandinu Bergamu, razred 1905, z naslednjo motivacijo: Poslan je bil v koncentracijsko taborišče zaradi hudih kršitev odredb, ki urejajo potrošnje v vojnem času ter je s tem postal nevreden, da bi ostal v vrstah Stranke.

Coppola Vincenzo, Catellov, fašijo v Torre Annunziata (Napoli), razred 1910, delavec, z naslednjo motivacijo: Pred posebnim sodiščem za obrambo države je bil obsojen na 5 let ječe in 6.000 liri globe, za vedno mu je prepovedano opravljanje javnih služb zaradi stalnega odtegovanja blaga normalni potrošnji.

Difrenzo Francesco, pok. Vita, fašijo v Trigianu Bari razred 1868, trgovec, z naslednjo motivacijo: Obsojen je bil na 3 leta ječe, ker je odtegnil potrošnji 5 stovov olja ter s tem postal nevreden, da bi se boril v vrstah Stranke.

Grossi Serarino, Francov, fašijo v Ascoli Piceno, razred 1903, šofer, z naslednjo motivacijo: Obsojen je bil na 6 mesecev ječe zaradi kršitve prehranjevalnih predpisov ter je postal nevreden, da bi se boril v vrstah Stranke.

Parmeggiani Raffaele, Antonijev, fašijo v Hologorju, Ferrara, razred 1908, mesar, z naslednjo motivacijo: Poslan je bil v koncentracijsko taborišče zaradi kršitev predpisov, ki urejajo potrošnje v vojnem času ter je postal nevreden, da bi se boril v vrstah Stranke.

Petralli Arnaldo, pok. Giovannija, fašijo v Codognu, Milano, razred 1908, trgovec, z naslednjo motivacijo: Obsojen je bil na 3 leta in 6 mesecev ječe, ker je odtegoval usnje normalni potrošnji ter postal nevreden, da bi se boril v vrstah Stranke.

Podassi Eugenio, pok. Giuseppe, fašijo

Uničevanje sovjetske industrije se nadaljuje

Na vzhodnem bojišču nobenih večjih bojov — Na Vzhodnem morju je bila zažgana sovjetska topničarka

Iz Hitlerjevega glavnega štana, 8. junija. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje vojno poročilo:

Na vzhodni fronti je potekel dan mirno. Letalstvo je preteklo noč učinkovito obmetavalo z bombami neko industrijsko tovarno.

V vzhodnem delu Vzhodnega morja so enote vojne mornarice z obstrlejevanjem zažgale sovjetsko oklopno topničarko.

Sovražnik je potkušal večeraj z nemadnim napadom zavzeti otok Lampeduzo na Sredozemskem morju. Italijanska posadka je napad odbila, potopila nekaj čolnov za izkrcavanje in uničila sovražne skupine, ki so se izkrcale.

Nemška brza bojna letala so z dobrim uspehom napadla sovražno letalsko oporišče v Tunisu.

Živahno udejstvovanje nemškega letalstva

Berlin, 7. jun. s. Glede večerajšnjega udejstvovanja nemškega letalstva na raznih frontah se doznajajo iz pooblaščenega vira naslednje podrobnosti:

Pred črnomorskimi kavkaškimi obalami so strogolavci potopili dva torpedna čolna in eno sovjetsko podmornico. Na ostalih odsekih vzhodne fronte so nemške skupine nadaljevale svoje silovite napade na zbirališča čet in železniške objekte sovražnika. Dne 5. in 6. junija so boljševiski izgubili skupno 83 letal. V noči na 7. junij so močne skupine nemških bojnih letal zopet bombardirale sovjetsko industrijsko središče Gorkij. Napad je trajal nad eno uro in je bil izveden v odličnih okoliščinah vidnosti. Povzročena je bila huda škoda v vojni hobotjnih na vsem področju. Nemški piloti so odrgli bombe vseh kalibrov.

Tudi v Sredozemlju so nemški lovci učinkovito operirali proti sovražnemu letalstvu. V letalskih dvobojih so bila večeraj sestreljena 3, predvečerajšnjim pa 7 angleških letal. Nadaljnji dve letali je zrušilo protiletalsko topništvo. Glede bombardiranja na kopnih frontah se doznava, da so nemške čete ponovno odbile krajevne napade boljševiskov v odseku kubanskega mostišča. Najslabšeje te napadov, ugotavljajo v tukajšnjih vojaških krogih, je bil naperjen proti obvladajočim višinam severozapadno od Krimskaja.

Tudi v severnem odseku fronte na vzhodu so se večeraj razvile borbe krajevnega značaja in zlasti južno od Ilmenskega jezera, na fronti Volhova in južno od Šilisel-

burga. V odseku Stare Ruse so boljševiski ponovili svoje napade krajevnega značaja po silovitem topniškem pripravljalnem ognju. Nemci pa so odbili vse poizkuse za prodor. Razen številnih mrtvih je ostalo na terenu 5 sovjetskih tankov.

Angleški zažigalni baloni nad Dansko

Kodanj, 8. jun. s. Tudi v nekaterih krajih na Danskem so ljudje našli mnogo manjših balončkov britanskega izvora, na katere so bile pritrjene stekleničice z vsebino, ki razlita zaneti požar. Tekočina je nevarna tudi ljudem, ker lahko povzroča hude opekline. Oblastvo je odposlalo vojaške oddelke, da pobere nevarne balončke in stekleničice.

Učinkovite posledice podmorniške vojne

Monakovo, 8. jun. s. »Münchener Neueste Nachrichten« naglašajo, da je minister Gbbels v svojem zadnjem govoru, ko je govoril o podmorniški vojni, zatrdil, da so potopitve v mesecu aprilu in maju ostale pod številkami prejšnjih mesecev, kar je pripisati le kolebanju, zvezanemu s prirodo borbe na morju. Ta kolebanja, pravi list, so se pokazala 1. 1940, in 1941, ko se je zdelo, da se je angleški admirali psoščilo doseči prevlado na morju. Ta prevlada pa je bila kratkotrajna, kajti nekoliko mesecev nato se je podvojila napadalnost nemških podmornic in krivilja potopitev se je dvignila ter uničila vsa rožnata pričakovanja nasprotnikov Osi. Ze dejstvo samo, da se vedno večji del sovražnega bojnega brodograja obupno in mrzlično prizadeva zagotoviti si varnost plovbe, kaže, da mora sovražno brodogrje opušati druge odseke, dasi bi bila na tistih mestih navzočnost vojnih ladij silno potrebna. Vse to dokazuje negotovost, ki vlada v sovražnem taboru ne glede na optimistične izjave prvega lorda admiralitete. Razen težkih vojaških posledic, ki jih povzročajo podmorniška vojna, je treba vpoštevati tudi škodo na političnem in gospodarskem področju, ki jo ima Velika Britanija od podmorniške vojne. Celoten položaj vzemirja Britance, ki vidijo v izgubah britanske trgovske mornarice nevarnost, da za vselej izgube svoje prevladujoči položaj v pomorskem prometu. Iz teh razlogov postajajo nespornajmenja v taboru združenih narodov vedno večja in podmornice Osi se poglabljajo ta nasprotstva.

Stalin kot prvi volilni agitator za Roosevelta

Berlin, 8. jun. švedski dnevnik »Dagsposten« objavlja članek svojega dopisnika iz Lizbone, ki pravi med drugim:

V tukajšnjih krogih, ki so blizu ameriškemu poslanstvu, naglašajo, da je Roosevelt prosil Stalina, naj razpusti tretjo internacionalno predvsem iz tega razloga, da bi se prikupili ameriškim volilem. Večina ameriškega ljudstva je zelo nasprotna tretji internacionali in predsednik Roosevelt ne more tvegati, da bi prihodno volilno borbo vodil v znamenju tesnega zavezništva s komunisti.

Iz istega razloga pravijo omenjeni ameriški krogi je Roosevelt poslal Stalinu pismo s prošnjo, naj v Sovjetski zvezi preneha znano delovanje brezbožnikov, ki močno plaši ameriško javnost. Predsednik je poslal to opozorilo zlasti glede na čustvovanje katoliških volilcev, ker mora z njihovo podporo računati, ako hoče biti še enkrat izvoljen, vendar pravijo v Lizboni, da Stalinov odgovor na to Rooseveltovo prošnjo še ni znan.

Naj bo že kakorkoli, gotovo je, da je imel Roosevelt zelo važen delež pri razpustitvi Kominterne. Roosevelt je še nedavno, namreč v letih 1934 in 1935, naslavljal na Sovjetsko zvezo ostre protestne note zaradi komunistične gonje, ki jo je uprizarjala Kominterni v Zedinjenih državah. V zadnji svoji noti je Roosevelt opozorjal svetovno javnost na dejstvo, da je Sovjetska zveza izpolnjevala svoje pogodbenne ob-

veznosti nasproti Zedinjenim državam le nekoliko dni po podpisu pogodb, nakar je prišlo takoj do očitnih kršitev dolobit. Državni podtajnik Bull je sporočil ameriškiemu tisku, da so Zedinjene države vložile formalen in oster protest, ko si je moskovski kongres Kominterne dovolil poslati ameriški komunistični stranki poziv, naj čim bolj ojači agitacijo med ameriškim delavci ter naj povsod izkove stavke.

Podtajnik Bull doslovno navaja določila ameriško-sovjetske pogodbe iz 1. 1933, po katerih se je Sovjetska zveza zavezala, da na ameriških tleh ne bo dopustila nikake organizacije ali gibanja, ki bi bilo v kakršnikoli obliki naperjeno proti političnemu in družbenemu redu v Zedinjenih državah. Dodal je tudi, da sovjetska vlada ne more zanikati odgovornosti za poziv Kominterne ameriškim delavcem k neredom in stavkam, kajti sovjetska vlada ima na lastnih tleh dovolj moči, da bi lahko preprečila slične izpade Kominterne.

Vsa ta polemika in izmenjava not se je vršila nedavno, dočim danes Roosevelt priporoča Stalinu razpust Kominterne in zveze brezbožnikov. Isto je seveda napravil tudi Churchill, ki je bil še v letih 1939 in 1940 eden izmed najhujših sovražnikov komunizma, poslej pa je postal njegov zvest podpornik. Te izpremembe v mišljenju ameriškega predsednika ne morejo nikogar iznenaditi, saj je znano, da je Roosevelt pred svojo izvolitvijo ameriškemu narodu svesno obljubil, da države ne bo potegnil v vojno. V resnici pa je že takrat imel trden namen, da izkove spopad, ker je hotel doseči svoje osebne imperijalistične cilje. V ostalem pa je tudi razumljivo, da Rooseveltovi nasprotniki v bodoči vojni borbi ne bodo imeli lahkega stališča. Ako bodo hoteli izkoristiti svojočasno Rooseveltovo nasprotstvo do komunizma in ga dolžiti vihravosti, si bodo sami nakopali očetek, da sredi hude vojne izpodkopavajo ugled poglavarja države. Od te obdolžitve do obdolžitve veleizdajstva je potem samo še en korak. Vendar se Roosevelt boji, da bodo iz nasprotnega tabora prišli resni očitki glede dejstva, da ni držal pred prvimi volitvami danih obljub.

Da torej odvzame vsako ost takim argumentom, je moral Roosevelt odločno nastopiti zoper Kominterni in je pismeno zaprosil Stalina, naj razpusti to opasno društvo in ukroti delovanje zveze brezbožnikov, ki slabo vpliva na ameriško javno mnenje. (Uitime Notizie.)

Vladna kriza v Čili

Buenos Aires, 7. jun. s. Čilski notranji minister Morales Beltrani je demisijski; ker so ostali ministri pokazali solidarnost z notranjim ministrom, je nastala kriza v vladi.

